

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Într-o Europă ale cărei structuri au fost zdruncinate de război, în 1919, idealurile și instituțiile democrației liberale sunt cele care par să se impună. (...) Cele patru mari puteri* nu și-au ascuns simpatia față de Cehoslovacia democratică și laică, după cum, nu și-au disimulat nici neîncrederea față de autoritarismul din Polonia. (...)

Dar democrația își arată repede caracterul fragil. (...) În Italia, <pacea trunchiată> dă naștere unei crize politice și sociale care, în octombrie 1922, ia sfârșit prin venirea lui Mussolini la putere. (...) Afirmarea fascismului se înscrie în acest context.”(S.Bernstein, P.Milza, *Istoria Europei*)

*Marea Britanie, Franța, Italia, S.U.A

B. „Regimul democrației liberale este fondat pe doi termeni ce pot apărea drept antagoniști, acela de democrație, care presupune participarea cetățenilor la viața publică și acela de liberalism. (...) Regimul democrației liberale este, în primul rând, un regim democratic, ceea ce înseamnă că cetățenii participă, direct sau indirect, la putere. Cea mai bună expresie a acestei democrații pare să fie votul universal care permite tuturor cetățenilor adulți să-și desemneze reprezentanții. (...)

Dar acest tip de democrație se vrea și liberală pentru că ea are drept scop menținerea și apărarea libertăților individuale.”
(P.Milza, S.Bernstein, *Istoria secolului XX*)

C. „Fascismul neagă faptul că numărul [oamenilor], prin calitățile sale, poate dirija societățile umane; el neagă că acest număr poate guverna grație unei consultări periodice. El afirmă inegalitatea de neșters, fecundă, binefăcătoare a oamenilor, care este imposibil de a fi nivelată printr-un fapt mecanic și exterior precum votul universal. (...) Pentru fascist, totul se află în stat, nimic uman sau spiritual nu există în afara statului.”
(B.Mussolini, *Doctrina fascismului*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, statul democratic și laic. **2 puncte**
2. Numiți, din sursa A, statul în care se manifesta autoritarismul, în 1919. **2 puncte**
3. Precizați regimul politic menționat atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
4. Precizați ideologia menționată atât în sursa A cât și în sursa C. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia votul universal este necesar unui regim politic, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia votul universal este necesar unui regim politic, selectând două informații în acest sens. **5 puncte**
7. Prezentați două politici promovate în domeniul culturii, în secolele al XIX-lea - al XX-lea, în state europene. **6 puncte**
8. Prezentați un curent cultural în Europa modernă și/ sau contemporană, precizând și secolul apariției acestuia. **4 puncte**